

GEMEENTERAAD

Datum raadsvergadering : 5 juni 2014

Punt : 07

Onderwerp : **ICT gemeente Westergo (werknaam)**

Portefeuillehouder : T. van Mourik

Afdeling : Directie

Vragen bij : Drs. J.K. Ijkema

Telefoon : (0518) 45 29 22

Voorstel

Te besluiten:

1. dat er geen aanleiding is om bedenkingen kenbaar te maken over de Centrumregeling samenwerking ICT Menameradiel, Franekeradeel, het Bildt en Leeuwarden, aangezien er geen strijdigheid is met het recht en het algemeen belang conform artikel 1 lid 2 Wet gemeenschappelijke regeling;
2. dat derhalve toestemming aan het college wordt verleend tot het treffen van deze regeling in lijn met het bijgevoegde concept;
3. dat het college wordt gemandateerd tot het treffen van de definitieve regeling en onderliggende documenten en dat deze ter kennis zullen worden gebracht aan de gemeenteraad;
4. dat de voor ICT transitie incidenteel benodigde middelen ad € 780.000 beschikbaar worden gesteld ten laste van de Algemene Reserve II en hiervoor een bestemmingsreserve “transitie ICT” in te stellen;
5. het college te machtigen om uit de bestemmingsreserve “transitie ICT” uitgaven te mogen doen.

Inleiding

In relatie tot de komende gemeentelijke herindeling is onderzocht hoe de ICT-functie van de (nieuwe) gemeente efficiënt en effectief georganiseerd kan worden. De colleges van B&W van de gemeenten Franekeradeel, Menameradiel, het Bildt en Leeuwarden hebben daarop in principe besloten het technisch beheer van ICT-voorzieningen onder te brengen bij gemeente Leeuwarden volgens een Centrumregeling.

In vorenbedoeld onderzoek is tevens betrokken de harmonisatie van ICT-voorzieningen¹ en werkprocessen van de betrokken gemeenten. Hierdoor kan gelijktijdig met overgang van technisch beheer de ICT basis worden gelegd voor de nieuwe gemeente.

Aan de raad wordt met dit voorstel gevraagd om op basis van artikel 1 Wet gemeenschappelijke regeling toestemming aan het college van burgemeester en wethouders te verlenen tot het treffen van de Centrumregeling. Tevens wordt de raad gevraagd om te besluiten over het beschikbaar stellen van de financiële middelen ter dekking van de incidentele kosten. Deze incidentele kosten worden gemaakt voor harmonisatie én voor het overbrengen van het technisch beheer naar Leeuwarden.

¹ Onder het harmoniseren van ICT-voorzieningen wordt verstaan het harmoniseren van bedrijfsfuncties/processen, digitale formulieren, applicaties, verbindingen, technische infrastructuur e.d.

Probleemstelling

Onze (nieuwe) gemeente staat de komende jaren voor grote uitdagingen. In een tijd waarin fors moet worden bezuinigd wordt gelijktijdig gevraagd naar effectievere dienstverlening, vormgeving van de drie decentralisaties (jeugd, zorg en werk) enzovoorts. Bovendien moet de gemeente aangesloten blijven (en deels nog worden) bij de landelijke overheidsinfrastructuur, waaronder de basisadministraties. Informatievoorziening en goed gebruik van ICT is bij dit geheel een randvoorwaarde.

Aan dat gebruik van ICT moet een gemeenschappelijke informatie- en ICT architectuur ten grondslag liggen. Dit is nodig met zowel het oog op de landelijke overheidsinfrastructuur als met het oog op de komende herindeling van onze gemeente. Door daarin nu te investeren leggen we de basis voor krachtig bestuur, ook na herindeling. Dit biedt tijdswinst: de basis voor geïntegreerde bedrijfsvoering *na* de fusiedatum wordt reeds nu gelegd.

Tegen deze achtergrond hebben wij, destijds nog in Noordwest²-verband, eind 2012 opdracht gegeven aan KING voor onderzoek naar ICT samenwerking. In februari 2013 is het rapport van KING besproken in de colleges van B&W van de betrokken gemeenten en is opdracht gegeven om de voorgestelde optie tot samenwerking met Leeuwarden verder uit te werken. Over het voornemen tot samenwerking met Leeuwarden hebben de colleges vervolgens een intentieverklaring ondertekend.

In augustus 2013 hebben de colleges - inmiddels in Westergo-verband vanwege afhaken van Harlingen - het principebesluit genomen om de ICT-voorziening, inclusief technisch beheer en ondersteuning, onder te brengen bij Leeuwarden. Bij dat besluit heeft het college opdracht gegeven aan de gemeentesecretarissen om de 2^e fase van het project, de voorbereidingsfase, te starten. Deze voorbereidingsfase is afgerond met bijgaand bestuursbesluit van maart 2014 en tenslotte dit raadsvoorstel.

Op basis van vorenbedoeld bestuursbesluit hebben wij een voorgenomen besluit in de zin van de Wet op de ondernemingsraden aan onze OR voorgelegd. Inmiddels is een positief advies verkregen en hebben wij een definitief besluit genomen, uiteraard onder voorbehoud van behandeling van dit raadsvoorstel.

In ons besluit hebben wij (opnieuw) overwogen dat tal van ontwikkelingen in het gemeentelijke domein en de daarbij benodigde informatievoorziening en ICT, de behoefte aan gestandaardiseerde en samenhangende applicaties en registraties versterkt. De faciliterende rol die gemeente Leeuwarden daarbij aanbiedt draagt bij aan reductie van complexiteit en bevordert toekomstvastheid en stabiliteit op ICT vlak. De voorzieningen van Leeuwarden hebben hun werking, ook in intergemeentelijke samenwerking (Waddeneilanden), wat dit betreft bewezen. Overigens zijn inmiddels ook de gemeenten in Noordoost Friesland³ een identieke intentie aangegaan met Leeuwarden.

Wij zijn voornemens om de samenwerking vorm en inhoud te geven op basis van een *Centrumregeling*. Dit model genereert zo min mogelijk bestuurlijke drukte: er is immers geen aparte rechtspersoonlijkheid voor nodig. De centrumregeling legt bovendien, op basis van een nauwgezet omschreven Service Level Agreement⁴ (SLA) en binnen de bestuurlijke kaders van de Centrumregeling, het accent op ambtelijke sturing.

Om alle besluiten te nemen die noodzakelijk zijn voor de voortgang van de dienstverlening wordt de bevoegdheid van ons college dienaangaande gemandateerd aan het college van de gemeente Leeuwarden. Dit neemt niet weg dat onze gemeente, ook in verantwoording ten opzichte van uw raad, verantwoordelijk is en blijft voor rechtmatige uitvoering.

² Inclusief Leeuwarderadeel.

³ Kollumerland ca. Dantumadeel, Dongeradeel en Ferwerderadiel.

⁴ Het SLA regelt kaders voor uitvoering, kwaliteitseisen en procedures.

Argumenten

Bij effectueren wordt een randvoorwaardelijke stap gezet in het fusieproces Westergo. In feite wordt de basis gelegd voor toekomstige dienstverlening en bedrijfsvoering. Harmonisatie van ICT-voorzieningen is een slag die met het oog op onze herindeling sowieso gemaakt moet worden.

Bij de transitie is de planning dat de gemeente Leeuwarden in januari 2016 'leverancier' is. De meeste kernapplicaties zijn naar verwachting eind 2015 volledig over naar gemeente Leeuwarden. Gezien de aan Leeuwarden gevraagde support uit andere delen van de provincie (o.a. Noordoost gemeenten) en de preferente positie van de Westergo gemeenten op dit moment, is het zaak om de gemeente Leeuwarden medio 2014 uitsluitel te kunnen geven over het verdere proces van aansluiting bij de gemeente Leeuwarden. Vandaar dat wij dit voorstel nu aan u voorleggen.

Kanttekeningen

Om het tijdspad te kunnen halen diende de voorbereiding van de transitie door te lopen. Inmiddels is personele inzet gepleegd (uren) van zowel Franekeradeel, Menameradiel, het Bildt en de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân als van gemeente Leeuwarden. Tevens hebben wij op onderdelen extern advies gevraagd. Hiermee is vooruitgelopen op het nu te nemen besluit. De personele inzet vanuit Leeuwarden tot dusverre omvat ± 150 uur. Mocht de transitie niet doorgaan dan zullen deze kosten aan Leeuwarden vergoed moeten worden.

Aanpak/organisatie

Voor de uitvoering van de ICT-transitie wordt een plan van aanpak opgesteld.

Financiën

De financiële consequenties voor de Westergo gemeenten zijn te onderscheiden naar *incidentele* kosten en *structurele* kosten, zie ook paragraaf 6 van het bijgaande bestuursvoorstel⁵.

Voor wat betreft de *structurele kosten* hebben de colleges van de Westergo gemeenten, na besluit over het bestuursvoorstel, opdracht gegeven om te onderzoeken of het kostenniveau na 1 januari 2018 gehandhaafd kan blijven op het kostenniveau per 1 januari 2013/2014⁶. Uiteraard is hierbij gekeken naar het 'opgetelde' kostenniveau van de gemeenten en de Dienst SoZaWe die straks de nieuwe gemeenten vormen⁷. Dit onderzoek heeft geresulteerd in een afname van € 346.000 in geraamde ICT-kosten door aanpassingen in de standaarden van de applicatiearchitectuur. Er resteert vervolgens nog een toename van de structurele ICT-kosten ter grootte van € 57.000 voor de organisatie Westergo na 1 januari 2018. Wij vereffen dit verschil bij integratie van onze bedrijfsvoering. Zodoende kunnen we de kosten voor ICT-voorzieningen in 2018 gelijk houden aan de kosten die de afzonderlijke gemeenten en de Dienst SoZaWe op 1 januari 2013 tezamen maken. Gegeven het uitgebreidere ICT pakket vinden wij dit een goede startpositie.

Voor wat betreft de *incidentele kosten*: deze bedragen in totaal circa € 3,6 miljoen, waarvan voor onze gemeente € 780.000. Deze kosten worden gemaakt in de jaren 2014 t/m 2017 voor werkzaamheden die verband houden met overgang van ICT-voorzieningen, applicatie- en procesharmonisatie, opleiding van medewerkers voor gebruik van nieuwe applicaties enzovoorts. Uiteraard zijn er ook nog een aantal onzekerheden. Zo zijn de kosten voor de integratie van de databasegegevens van alle betrokken organisaties per fusiedatum en ontvlechtingkosten voor de Middelsee-ICT nog niet bekend. Omdat het grotendeels gaat om harmonisatie die, in het kader van herindeling, sowieso moet plaatsvinden, gaat het hier in feite om bevoorschotting van frictiekosten herindeling. Onder meer daarvoor komt de gemeente in aanmerking voor

⁵ In het bestuursvoorstel is nog het financieel kader opgenomen dat ten grondslag lag aan het besluit van de colleges om onderzoek te doen naar terugbrengen van de structurele kosten. In dit raadsvoorstel is het nieuwe financieel kader als resultaat van dat onderzoek opgenomen.

⁶ Franekeradeel heeft als grondslag voor vergelijking genomen de cijfers per 1-1-14, het Bildt en Menameradiel de cijfers per 1-1-13.

⁷ Exclusief Littenderadiel gelet op het marginale effect in ICT transitie.

de ‘tijdelijke verdeelmaatstaf herindeling’ ter grootte van circa € 10,7 miljoen. Omdat dit bedrag grotendeels⁸ eerst *na* herindeling tot uitkering komt is bevoorschotting noodzakelijk.

De incidentele kosten kunnen ten laste van de Algemene reserve II gebracht worden. Wij stellen voor om een “Bestemmingsreserve transitie ICT” te vormen tot genoemd bedrag van € 780.000. Tevens wordt voorgesteld het college te machtigen om uitgaven te mogen doen ten laste van de bestemmingsreserve. Het is aan de raad van de nieuwe gemeente om te beslissen of de onttrekking die nu aan de Algemene Reserve plaatsvindt, te zijner tijd na ontvangen uitkering op grond van de verdeelmaatstaf herindeling, ongedaan wordt gemaakt.

Tabel: samengevoegde begrotingsbedragen en incidentele kosten Westergo gemeenten + Dienst SoZaWe

Organisatie	ICT begroting 2013/2014	ICT begroting Westergo per 2018	Vershil begroting 2018 t.o.v. begroting 2013/2014	Incidentele kosten transitie 2014 - 2018
Totaal	2.559	2.616	+57 ⁹	3.640

Tabel: extrapolatie naar begroting gemeente Menameradiel. Ter vergelijking zijn de begrotingscijfers 2013/2014 doorgetrokken naar 2018. Uiteraard louter ter illustratie: in 2018 is de nieuwe gemeente gevormd.

Organisatie	ICT begroting 2013/2014 per organisatie	ICT begroting Westergo per 2018	Vershil begroting 2018 tov begroting 2013/2014	Incidentele kosten transitie 2014 - 2018
Gemeente Menameradiel	485	469	-16	780

Wij realiseren ons overigens dat de ‘reeds nu voor straks’ te maken incidentele kosten aanzienlijk zijn en op een moment komen dat er nog geen dekking vanuit de verdeelmaatstaf herindeling tegenover staat. Wij vinden het echter zeer gewenst om ook (juist) op ICT terrein voortvarend te bouwen aan onze nieuwe gemeente.

⁸ Uitgezonderd € 719K in 2017.

⁹ Wij vereffenen dit verschil bij integratie van onze bedrijfsvoering.

